

Ministerstvo vnútra SR
Sprostredkovateľský orgán pre OP Ľudské zdroje

Zápisnica

zo 14. online rokovania Komisie pri Monitorovacom výbore pre OP ĽZ pre prioritné osi 5 a 6

konaného 15. apríla 2021

Programové obdobie 2014 – 2020

14. online rokovanie Komisie pri Monitorovacom výbore pre OP ĽZ pre prioritné osi 5 a 6

Dátum konania: 15.04.2021

Čas konania: 9:30 - 14:45 hod.

Miesto konania: Webex meeting

Počet členov s platným hlasovacím právom v zmysle štatútu Komisie pri Monitorovacom výbore pre OP ĽZ pre prioritné osi 5 a 6 (ďalej len „Komisia“): **17**

Prítomní členovia s hlasovacím právom, pozorovatelia bez hlasovacie práva, zástupcovia Európskej komisie a ostatní prizvaní hostia **v zmysle prezenčnej listiny (print screen), ktorá je prílohou č. 2 zápisnice.**

Program rokovania

1. **Úvodné príhovory zástupcu SO a EK, schválenie programu a overovateľa zápisnice** (9:30 – 10:00)
 - schválenie programu 14. rokovania Komisie
 - schválenie overovateľa zápisnice
2. **Zhodnotenie aktuálneho stavu implementácie PO 5 a PO 6 vrátane informácie o vývoji vyhlásených výziev a stave pripravovaných výziev** (10:00 – 11:00)
3. **Zhodnotenie aktuálneho stavu implementácie NP TSP I. a II., NP KC I. a KS II., NP PRIM I. a II., NP Pozemky, NP MaH, NP ZK I. a II.** (11:00 – 11:30)
4. **Informácia o pomoci MRK v čase pandémie COVID-19 prostredníctvom OP ĽZ - stav implementácie schválených NP v PO 5 reagujúcich na pandémii** (11:30 – 12:15)
5. **Informácia o úprave metodiky vykazovania súladu projektov na prestupné bývanie s 3D princípmi** (12:15 – 12:45)
6. **Informácia k aktuálnemu stavu implementácie finančných nástrojov** (12:45 – 13:00)
7. **Externé hodnotenie PO 5 a PO 6 OP ĽZ a návrh opatrení SO k záverom HS PO 5 a PO 6** (13:00 – 13:45)
8. **Informácia o príprave nového programového obdobia 2021 – 2027** (13:45 – 14:10)
9. **Informácia o stave prípravy Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030** (14:10 – 14:30)
10. **Rôzne** - informácia o plánovanej úprave členstva Komisie (14:30 – 14:45)

Priebeh rokovania a prijaté závery

Bod 1: Otvorenie, úvodné príhovory, schválenie programu a overovateľa zápisnice

Predseda júca p. Danišková, generálna riaditeľka sekcie európskych programov, privítala všetkých členov, pozorovateľov a hostí na 14. rokovaní Komisie, ktoré sa po prvý krát uskutočňuje online formou. Osobitne privítala splnomocnenkyňu vlády SR pre rómske komunity p. Andreu Bučkovú a zástupkyne Európskej komisie p. Trojanovú za DG EMPL a p. Valkovičovú za DG REGIO. Na začiatok informovala, že z dôvodu zachytenia všetkých podstatných informácií sa z rokovania vyhotovuje audio záznam a tiež predstavila spôsob hlasovania písomnou formou do spoločného chatu a prihlasovania sa do diskusie.

Následne sa predsedajúca prihovorila prítomným slovami, v ktorých sa pozastavila nad obdobím od ostatnej Komisie a najmä nad minulým rokom, v ktorom na základe výzvy ministerky V. Remišovej bol SO postavený na jar 2020 pred rozhodnutie realokovať prostriedky na boj s pandémiou. SO aj na základe rizika dekomitmentu v PO 6 pripravilo realokáciu 40 mil. € do PO 3 a PO 5 OP ĽZ. Výsledkom rokovaní na úrovni Európskej komisie aj CKO bolo nakoniec rozhodnutie o realokácii iba 8 mil. € do PO 5 na národné projekty zamerané na boj s pandémiou. Konštatovala, že sa nachádzame vo veľmi pokročilom štádiu implementácie a blížime sa do finále. Napriek tomu, že sledujeme dopad opatrení na cieľovú skupinu, sme zároveň hodnotení aj podľa plnenia finančných cieľov. Od poslednej komisie v októbri 2019 sme v PO 5 v rámci kontrahovania pohli o 55 mil. € a čerpania o 42,6 mil. €. V rámci PO 5 máme momentálne nakontrahovanú takmer celú alokáciu. V PO 6 bol nárast kontrahovania cca. 90 mil. € čo predstavuje okolo 75 % alokácie PO 6 a čerpanie sa zlepšilo o 20 mil. €. Predsedajúca konštatovala, že napriek určitému progresu nejde z jej pohľadu o pokrok výrazný, ambície máme oveľa vyššie a hľadáme opatrenia na zlepšenie situácie. Za účelom zlepšenia sa na úrovni SO výrazne posilnil kapacity na úrovni kontroly VO v PO 6 s aktuálnym počtom skoro 20 osôb na kontrolu VO. Taktiež RO ponúkol 3-4 ľudí, ktorí budú SO pomáhať s kontrolou VO. S RO, CKO a ÚVO absolvoval SO sériu stretnutí s výsledkom vzorových súťažných podkladov pre prijímateľov na zákazky pre podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou. Vyjadrila presvedčenie, že nadchádzajúce obdobie prinesie návrat práce do štandardných pomerov a odovzdala slovo zástupkyňiam Európskej komisie, s ktorými má SO výbornú spoluprácu.

Kamila Trojanová (DG EMPLOY) vyjadrila radosť z možnosti sa aspoň virtuálne po dlhšej dobe opäť stretnúť. Poďakovala všetkým tým, ktorí strávili minulý rok v teréne. EK víta, že prostriedky Európskeho sociálneho fondu vyčlenené na boj s pandémiou boli vďaka prijímateľom a SO pretavené do konkrétnej pomoci počas pandémie COVID-19. Situácia zostáva naďalej vážna s dopadom na ekonomickú situáciu najzraniteľnejších skupín. Na poslednom MV pre OP ĽZ (dňa 08.04.2021) boli dodatočne navýšené zdroje z programu REACT - EÚ prostredníctvom revízie OP na podporu nápravy dôsledkov krízy v kontexte pandémie COVID-19, sociálnych dopadov a tiež prípravu zeleného, digitálneho a odolného oživenia ekonomiky. Pre rok 2021 ide o alokáciu 317 mil. € pre OP ĽZ. Mala by sa podporiť a udržať zamestnanosť, zvýšenia zručností, digitálneho vzdelávania, udržania sociálnych služieb. Je nevyhnutné aby sa tieto zdroje (vyčlenené na mainstreamové intervencie v oblasti politiky zamestnanosti, sociálnych služieb a vzdelávania) dostali aj k MRK. Slovensko ďalej navrhlo, že podporené budú MOPS v sume 25 mil. €, pričom táto služba bude posilnená o environmentálny aspekt. Rok 2021 je prelomový z hľadiska zhodnotenia prebiehajúcich projektov v závere tohto programového obdobia a identifikovania toho čo je potrebné zlepšiť. Z hľadiska aktuálne pripravovanej Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 je pre EK dôležité, aby pred tým, ako budú schvaľované jednotlivé aktivity na financovanie z EÚ fondov, bolo predstavené ako SR chce konkrétne a zásadne zlepšiť situáciu MRK, aké sú ciele a ambície do roku 2030.

Bianka Valkovičová pozdravila prítomných a pridala niekoľko osobných reflexií najmä k roku 2021, kedy je dôležité vzhľadom na začínajúce nové PO sa zamyslieť nad tým ako sme napreďovali v súčasnom PO, kde pridať, kde sú príklady dobrej praxe, a to aj na základe dnes predstavených výsledkov externého hodnotenia PO 5 a 6. K PO 6 sa vyjadrila, že je veľkou výzvou jej dočerpanie. To, že sa zdroje v nej udržali je pre EK znamením, že sa nerezignuje na i keď náročnejšie prostredie na implementáciu, ale v oblasti s vysokou spoločenskou potrebou. Pochválila SO za zvýšenie kontrahovania v PO 6, ktoré je za posledných niekoľko mesiacov vysoké. Horúcou témou v EK je Plán obnovy (moderné a úspešné Slovensko), ktorý bude dôležitý v budúcich rokoch a preto je kladený dôraz na prepojenie investícií z tohto plánu ako aj zo zdrojov EŠIF. Na MRK nie je v dokumente kladený veľký dôraz, ale vítame, že je špecificky zdôraznené inkluzívne vzdelávanie. Z dokumentu implicitne vyplýva, že investície pre MRK budú využívané najmä z EŠIF a vlastných zdrojov. Dokument však nie je hotový a EK ho pozorne sleduje.

Predsedajúca poďakovala Kamile T. aj Bianke V. za slová a poskytnuté informácie.

Informovala prítomných, že rokovania sa zúčastňuje podľa prezenčnej listiny 15 zo 17 členov s hlasovacím právom, čo znamená, že Komisia je uznášaniaschopná a na prijatie uznesenia je potrebný počet 8 hlasov t.j. nadpolovičná väčšina prítomných členov Komisie s hlasovacím právom.

Za overovateľa zápisnice bola navrhnutá a členmi Komisie počtom hlasov **14 za** (1 sa zdržal) schválená p. Milková.

Počtom **15** hlasov bol zároveň schválený program rokovania Komisie.

Bod 2: Zhodnotenie aktuálneho stavu implementácie PO 5 a PO 6 vrátane informácie o vývoji vyhlásených výziev a stave pripravovaných výziev

Predsedajúca vyzvala J. Gmitterka, riaditeľa OIMRK k prezentácii aktuálneho stavu implementácie prioritných osí 5 a 6 OP ĽZ.

J. Gmiterko prezentoval podrobne informácie ku kontrahovaniu a čerpaniu prioritných osí č. 5 a 6, konkrétne k implementácii národných projektov a dopytovo-orientovaných projektov z uzavretých výziev a vyzvaní ako aj informácie o pripravovaných výzvach. Podrobne informoval o pripravovaných výzvach v rámci PO 5 zameraných na pokračovanie miestnych občianskych poriadkových služieb a na podporu programov raného vzdelávania a výzve na prestupné bývanie pre vybrané obce iniciatívy „Catching Up Regions“. **Zároveň informoval o úprave metodiky na uplatňovanie 3D princípov v rámci prestupného bývania pre vybrané obce, ktorá sa aktuálne konzultuje na úrovni Úradu splnomocnenkyne vlády pre RK. Vyzval prítomných k vyjadreniu názoru na možnosť výstavby bytových domov v segregovaných lokalitách za dodržania striktných podmienok, ktoré boli prezentované.** V rámci PO 6 podrobnejšie informoval o aktuálnej výzve na budovanie kanalizácií a podporu prístupu k pitnej vode. Taktiež o komplexnej výzve z PO 5 a 6 v rámci iniciatívy „Catching Up Regions“ (CURI). Súčasťou prezentácie boli aj informácie o plánovanom kontrahovaní a čerpaní v PO 6 do konca PO 2014-2020, o dôvodoch pomalšej implementácie PO 6 a prijatých opatreniach na zlepšenie stavu. Na záver informoval o harmonograme výziev na rok 2021.

Diskusia:

K. Orgovánová: K vysporiadaniu pozemkov sa spýtala na informáciu k uvedeným 16 obciam a 255 osobám alebo domom. Tiež sa spýtala či sa bude v NP vysporiadavania pozemkov pokračovať. K 3D princípom poznamenala, že už s niektorými ľuďmi túto vec diskutovala, ale je potrebné na základe lokálnych podmienok kritériá rozšíriť. Možno by bolo dobré sa napr. formou miestneho referenda spýtať obyvateľov, ktorí tam majú ísť bývať, či to chcú.

J. Minarovičová odpovedala, že ide o osoby a ide o výstup NP ÚSVRK, kde sa započítavajú iba osoby, ktoré žijú v obydli pod ktorým je vysporiadaný pozemok. Nastavenie je naviazané na programový ukazovateľ.

K. Orgovánová si myslí, že metodika sledovania počtu osôb a nie domov nie je správna.

J. Gmiterko doplnil, že výstupy z NP sú použité v dopytovo-orientovanej výzvy zameranej na jednoduché pozemkové úpravy. Téma vysporiadania pozemkov je relevantná v rámci celého Slovenska, nie len MRK a rieši sa veľmi pomaly.

A. Bučková sa vyjadrila, že po diskusiách so SO má úrad v záujme pokračovať tak, aby zámer NP bol naplnený.

J. Rusnáková na základe svojich skúseností z terénu položila niekoľko otázok. Ak ide o pomerne tematicky stanovené výzvy na rané detstvo alebo prestupné bývanie, rada by vedela, či sa zvažovali aj iné alternatívy ako tieto témy podporiť. Nespochybňuje, že je potrebné investovať do ranej starostlivosti a kvality bývania, ale ak majú byť výzvy úzko zamerané, potom vzhľadom na rôznorodý terén sa chce spýtať akým spôsobom sa dospelo, že práve tieto dve možnosti sú najlepšie. V druhej poznámke konštatovala, že napriek pochopeniu, že čerpanie alokácie je veľmi dôležité, nemôže ísť o prioritu č. 1. Je dôležité sledovať, či smerujú prostriedky skutočne tam kde existujú MRK. Preto si myslí, že Atlas RK je potrebné brať nie len ako zoznam obcí, ale s ním komplexne pracovať so všetkými údajmi, ktoré v ňom sú. Sú totiž informácie z terénu, že nie všade kde sa buduje (MŠ, KC) sú prítomné MRK. Preto by sme sa mali zamyslieť ako toto vo výzvach ustrážiť. Ďalší podnet smeroval k uplatňovaniu 3D princípov, kde ak popustíme z pravidiel, založíme precedens, ktorý sa budú mnohé obce snažiť zneužiť. Rozumie tomu, že sú u nás aj obce, ktoré nemajú iné možnosti, pozemky a jedinou možnosťou ako zvýšiť ich kvalitu bývania je výstavba tam kde žijú v segregovanom prostredí. Ale tie podmienky by mali byť tak prísne, aby sa to povolilo len tým obciam a nie žiadnym iným, pretože inak budú podmienky určite zneužívané. Ak má preto prísť kvôli niekoľkým obciam k výnimke, určite by neupravovala 3D, ale nastaviť výnimku tak, aby do budúcnosti nezaložila precedens. S kvalitou bývania totiž nesúvisí len to v akom dome bývam, ale aj kde je umiestnený a aký mám z neho prístup k iným službám, ktoré obec ponúka. Posledná otázka sa týkala výzvy na vodu, pretože vidí nezáujem o ňu, pričom je evidentné aj v kontexte posledného roka, že prístup k vode je základnou podmienkou.

J. Gmiterko reagoval najprv na výzvu na rané vzdelávanie, kde vysvetlil, že reagovala na doplnenú aktivitu do OP ĽZ v rámci revízie 2019, ktorú si chceme pilotne odskúšať. Samozrejme PO 5 obsahuje množstvo iných intervencií, ale aj na základe záujmu MŠVVŠ SR aj z pohľadu nového PO je záujem odskúšať túto aktivitu. Čo sa týka prestupného bývania, ide o jednu z hlavných aktivít PO 6 OP ĽZ s pôvodnou alokáciou cca 60 mil. €, pričom uviedol, že prestupné bývanie nie je len o vybudovanej infraštruktúre, ale sú tam rutinne prítomní aj asistenti bývania. Čo sa týka počtu MRK a Atlasu RK, na jednej strane je SO tlačené do podpory obcí s vysokým počtom MRK, ale zároveň tam nie je taká absorpčná schopnosť aká by bola očakávaná. Uviedol príklad Trebišova, kde sú katastrofálne podmienky, pričom mesto nemá schválený ani jeden projekt. Na miestnej úrovni sa často stretávame s nesúhlasom miestnych zastupiteľstiev, s čím sa budeme musieť vysporiadať v novom PO. Čo sa týka 3D princípov je nutné povedať, že terajšie nastavenie v prestupnom bývaní neumožňuje stavať v segregovaných častiach. Môžu sa budovy iba rekonštruovať, pričom ďalší stupeň bývania musí byť umiestnený mimo osady. Uvedomujeme si, že úprava pravidiel môže byť zneužitá, keďže už v rámci terajšej výzvy sme na úrovni platformy posudzujúcej projektové zámery, videli zámery obcí so segregáčnym charakterom. Na druhej strane je tu iniciatíva Svetovej banky, Európskej komisie a PSK, po novom už aj BBSK, kde je silný tlak na to, aby sa tieto pravidlá uplatňovali s ohľadom na individuálnu situáciu obcí. SO hľadá aktuálne kompromis. Analýza 6 vybraných obcí do výzvy v rámci iniciatívy CURI hovorí, že ani jedna z nich je schopná realizovať prestupné bývanie za existujúcich podmienok. Na nové pravidlá sa treba pozrieť tak, že sa nezavádzajú plošne, ale

je to len pre úzky výber obcí vo výzve. Nie je zatiaľ rozhodnutie a SO je aktuálne v situácii, keď na jednej strane je tu tlak obcí z výzvy, PSK a Svetovej banky a na druhej strane je tu hrozba možnej segregácie. Čo sa týka vody, nejde v prípade oboch výziev o mimoriadne úspešné výzvy, možno aj vzhľadom na definované benchmarky. Vyjadril súkromný názor, že pokým sa neumožní budovanie v rámci celej obce, nepohneme sa ďalej. Samozrejme situácia SO mrzí, pretože ide o ukazovateľ výkonnostného rámca a o oblasť mimoriadne dôležitú. Žiaľ niektoré obce majú aj obavy z udržateľnosti investícií z hľadiska možného vandalizmu. SO vo výzvach upravil benchmarky, zlepšil podmienky, ale záujem je nižší ako sa očakávalo.

J. Rusnáková zareagovala, že jej poznámka k modelom raného vzdelávania a prestupného bývania sa týkala rôznorodosti miestnych podmienok. Napr. nie každá obec potrebuje asistenta bývania. To znamená, že čím sú modely postavené užšie, tým viac sa musia k nim obce niekedy aj umelo prispôbovať. Odporúča výber modelov postaviť na evaluáciách a nie na intuitívnom výbere resp. názore autority, že niečo je dobré a preto to použijeme. Ide o investovanie miliónov. Osobne ponúkla svoje skúsenosti. K 3D odporúča, že ak sa budú meniť, nech ich vytvorí skupina expertov tak, aby boli nepriestrelné.

Predsedajúca privítala príspevok p. Rusnákovej a vyjadrila záujem o stretnutie a ponúknuté skúsenosti.

I. Pipíšková sa vyjadrila k nezájmu obcí k výzve na vodu. Dôvody sú dobre identifikované spôsobené napr. rozporami medzi poslancami a starostom, zlými územnými plánmi, nepracovaním obcí so strategickými materiálmi. Ide o problémy, ktoré sa nevyriešia ani za dve volebné obdobia. Mnohé obce, ktoré aj boli úspešné, mali veci dlhodobo pripravené. Zo strany ZMOS je snaha odstrániť bariéry. Voda bude ešte dlhodobým problémom, nie len v rómskych obciach. Ďalšia vec je problém s pozemkami. Ide o blokačné mechanizmy, s ktorými nevieme nič urobiť.

A. Bučková reagovala na tému 3D pravidiel aj s ohľadom na to, že odborný diskurz smeruje k tomu, čo by mohlo byť poškodzujúce, preto vysvetlila postoj k danej téme. V januári 2012 bola schválená vládou Stratégia, ktorá v samotnom úvode komunikuje, že 3D princípy sú základné princípy, ktoré sa budú povinne uplatňovať vo verejných politikách týkajúcich sa najmä obyvateľov žijúcich v segregovanom prostredí. Pri príprave nového PO bol Úrad SVRK vyzvaný zo strany EK k zadefinovaniu čo to v praxi môže znamenať. Súčasťou každej výzvy je samostatná príloha, ktorá má popisovať ako sa tieto princípy majú aplikovať pri predkladaní ŽoNFP. Skôr ako sú tieto prílohy zverejňované, tak sú zo strany SO konzultované aj s úradom ako vecne príslušným gestorom. Táto povinná príloha má zároveň ambíciu reflektovať podmienky, ktoré boli zverejnené EK k tomu ako sa majú vynakladať zdroje EŠIF v týchto intervenciách. Existujú veľké nejasnosti v samotných interpretáciách ako uplatňovať 3D princíp. V rámci poradenských dokumentov EK existuje napr. E kategória, ktorá môže byť špecifickým spôsobom vysvetlená. Ide o obce, kde o priestorovej segregácii sa nemožno v skutočnosti baviť, keďže Rómovia sú tu väčšinovým obyvateľstvom (napr. Jarovnice, Lomnička). Úrad má najväčšiu ambíciu zlepšovať život v MRK. Preto sme radi, že EK umožnila realizáciu takých intervencií do komunít ako je prístup k vode, cestám, kanalizácii a pod. Máme tu však aj v medzinárodnom kontexte záväzok sa vyhýbať segregačným tendenciám, ktoré by mohli viesť ku kauzálnym prípadom, ktoré SR má v oblasti cieľenej územnej segregácii týchto ľudí. Je nespochybniteľné, že lokálne podmienky sú veľmi individuálne, avšak je potrebné pracovať s tým, že domáce prostredie často nie je pozitívne naklonené k tomu, aby sa ľudia z MRK integrovali do bežného života. Uviedla príklad Hlohovca, ktorý mal schválenú ŽoNFP a mali ambíciu veľmi jasným a inkluzívnym spôsobom vyriešiť situáciu v oblasti bývania, bolo schválené uznesenie zastupiteľstva, schválenú výšku spolufinancovania, ale napriek tomu vyšla iniciatíva zo strany obyvateľov mesta zavrhnutá novým uznesením, na základe ktorého mesto Hlohovec sa rozhodlo nerealizovať projekt. 7.4.2021 bola schválená nová Stratégia, kde vnímame túto tému ako nejednoduchú a aj preto sme pri príprave akčných plánov sa uzniesli na tom, že vytvoríme odbornú pracovnú skupinu, ktorá sa témou segregácie a nesegregácie v oblasti bývania bude zaoberať. Mala by byť zriadená koncom apríla a jej výstupy budú využité pri príprave AP v oblasti bývania. Pani splnomocnenkyňa nie je stotožnená so spomenutou formou referenda, i keď je samozrejme dôležité vedieť názor dotknutých obyvateľov. Je veľmi dôležité poznať situáciu v oblasti dispozície pozemkov a je podstatné spomenúť NP, ktorý úrad realizuje v tejto oblasti. Musí ísť o prvý krok pri tom ako sa samospráva odhodlá riešiť situáciu v oblasti bývania.

B. Sloboda sa prihovril všetkým prítomným v kontexte programovania nového PO 2021-2027. Spomenul obdobie 2016, 2017 keď sa museli prerábať projekty v „Take away“ balíku, čím sa podľa neho vtedy stratil rok, dva. Ďalej spomenul fakt, že legislatíva s ktorou sa počítalo pri implementácii projektov nebola schválená, ba dokonca nebola ani v legislatívnom procese. Ďalej sa v tom období dozvedel, že niektoré procesy neboli nastavené a odkomunikované so samosprávami tak, aby im vyhovovali. Preto teraz vyzýva, aby sme neurobili tú istú chybu, ale snažme sa nastaviť procesy tak, aby odrážali reálnu situáciu. Máme 4 mesiace na to, aby sme peniaze, ktoré chceme nie len minúť, ale investovať do MRK, nastavili tak, aby reflektovali pragmatickú líniu umenia možného a menej idealisticko- teoretickú v zmysle ideálnych riešení, pretože na konci dňa máme pekne napísané, ale nerealizovateľné veci a v konečnom dôsledku trpí tým cieľová skupina MRK a samospráva. Nie je to kritika nikoho, ale skúsme vypočítť samosprávu, ale aby z toho samospráva profitovala. Je fakt, že akonáhle dostane projekt názov rómsky, primárne vzbudí nie pozitívny prístup. Vyzval, aby so súčasným poznaním sme programovali tak, aby peniaze ktoré sa teraz zdajú, že o ne akoby nebol záujem, sa čerpali lepšie ako v súčasnosti.

K. Orgovánová súhlasí so slovami GR RO. Sú obce, kde to starostovia myslia s Rómami dobre, niektorí sú naozaj falošní a ukážu kvalitnú budovu KC kde môžu všetci chodiť, ale majú aj budovu, ktorá je polozrúcaná pri osade a pre túto žiadajú podporu, aby bola čo najbližšie k Rómom. Je potrebné sa o tomto so starostami rozprávať. Nemali by sme samosprávy a priori obviňovať s rasistických úmyslov alebo že nechcú Rómom pomôcť. Je do tohto potrebné vniesť veľmi realistickú diskusiu, keďže na Slovensku je už dostatok odborníkov, ktorí sa tejto téme venujú a máme k dispozícii významné finančné prostriedky.

B. Valkovičová uviedla, že prezentované príspevky aj k téme bývanie umožňujú vidieť problém komplexnejšie, nie iba z jednej perspektívy. Podstata pilotnej výzvy CURI nie je meniť zabehnuté pravidlá, a už vôbec nie za účelom segregovať, ale využívať existujúcu flexibilitu, a pozrieť na to, čo zafungovalo a prečo o niektoré investície obce nemajú záujem s ohľadom na 5 rokov reálnej implementácie. Preto je potrebné sa zamyslieť nad prekážkami, na ktoré poukázala táto iniciatíva, aby sme do nového PO vykročili „pravou nohou“. Ukázalo sa, že teraz tu máme možnosť diskutovať nie len k tým vybraných 6 obciam, ale na ich príklade nájsť riešenia ako zlepšiť všeobecne podmienky bývania. Je potrebné sa zamyslieť ako vieme existujúce výnimky zadefinovať a individualizovať, aby sa umožnil diferencovaný prístup v úzkej kategórii obcí typu E. Máme dôveru a vidíme, že na národnej úrovni diskusie prebiehajú a riešenia sa hľadajú a veríme, že budú zároveň ambiciózne aj realistické. Pre nás je zároveň zaujímavým aspektom vidieť, či kombinácia rôznych investícií v jednej výzve niečo zjednodušuje a či s tým môžeme pokračovať v budúcnosti. K vode poznamenala, že eviduje snahu SO o zjednodušenie výzvy, úpravu benchmarkov, o stretnutia s obcami, ale zaujíma ju či späťvzatie niektorých projektov nie je spôsobenej nedostatkom financií v obciach z dôvodu Covidu. K PO 5 sa zaujímala o výzvu na pozemkové úpravy, konkrétne či sa dajú skúsenosti z nej využiť na väčšej škále a čo by pre úspech v tejto oblasti bolo potrebné urobiť.

J. Gmiterko reagoval k pozemkovým úpravám, že veľmi prospešné by bolo, ak by sa zabezpečili financie na výkup pozemkov. Toto je achillova päta. Vieme financovať asistenčné služby, právnikov, geodetov, mediaciu, ale nevieme financovať výkup pozemkov. V prípade, že sa vlastník pozemku nechce dohodnúť na zámene, je povinnosťou obce od neho vykúpiť. Ale obce nemajú na to peniaze. Pozemky sú nevysporiadané a nemá iné na zámenu. SPF spravuje pozemky neznámych vlastníkov, ale proces je veľmi zdĺhavý a nemusí sa podariť. Čo sa týka projektov, ktoré boli stiahnuté, SO komunikuje s obcami, ktoré majú aj kvôli Covidu problémy s dĺžkou konaní, ale výzva je nastavená flexibilne, aby mohli predložiť projekty v ďalších kolách.

A. Bučková doplnila riaditeľa na výzvu p. Valkovičovej a uviedla 3 bariéry, ktoré by mohli brzdiť pokračovanie NP Pozemky. Z pozície štátu sa zápasí s nedostatočnými kapacitami na úrovni okresných úradov, s ktorými sa uskutočnili viaceré stretnutia. Z pohľadu úradu sa nedá obísť ani proces VO, ktorý bol veľmi dlhý (2 roky) z hľadiska obstarania špecifických pozícií. Je podstatné poriešiť odčlenenie príspevku na bývanie od súčasnej dávky v hmotnej núdzi, pretože aj toto má veľký benefit a vytvára finančnú kompenzáciu pre vylúčené komunity. Výkup pozemkov nie je možné tiež vylúčiť z tejto ambície.

A. Mušínska poznamenala, že v rámci diskusie k 3D je nutné povedať, že výnimka je fajn, ale v slovenskej spoločnosti sa často výnimka stáva pravidlom. Tak ako uviedla p. Rusnáková aj p. Bučková, je u nás už dosť odborníkov, ktorí týmto veciam rozumejú a Úrad SVRK je vecne príslušný a komisia zriadená pod jeho gesciou za pomoci jeho regionálnych kancelárií môže tieto veci riešiť. Podčiarkol zároveň, že univerzálne riešenia neexistujú, preto pravidlá musia byť dostatočne široké, preto by chcel oponovať k výške čerpania, kde pozitívom nemusí byť iba výška čerpania, ale ako ich dobre minúť a aby sa každá realita v týchto podmienkach našla, ale zároveň aby sa z výnimiek nestalo pravidlo.

Predseda júca súhlasí s tým, aby sa nevytvoril precedens a chápe aj snahu EK o reálne vnímanie regionálneho kontextu a prelomenie riešenia problému cez pilotné overenie. Zároveň poznamenala, že na SO si nevieme predstaviť ako by sme kontrolovali splnenie podmienok výnimky, keďže na to nemáme odborné kapacity.

I. Pipíšková sa dotkla oblasti dopadu Covidu na rozpočty obcí. Obce prevzali veľa kompetencií v oblasti Covidu a obce budú viac riešiť problematiku testovania a spoluprácu s K8 v oblasti očkovania. V oblasti strategického plánovania uviedla, že bude v tejto oblasti nevyhnutné. K vode uviedla, že veľká participácia SPF bude nevyhnutná. Veľmi by pomohlo, aby sme do územia priniesli pozitívnu reflexiu čo sa podarilo a k tomuto ponúka pomoc ZMOSu.

V. Poklembová v súvislosti s pozemkovými úpravami nadviazala na pani Pipíškovú, že tieto investície súvisia so strategickými dokumentami, ktoré sú na úrovni obce často pripravované formálne bez participácie komunity. Dali by sa vopred vykomunikovať obavy obyvateľstva. Aj na margo príkladu z Hlohovca si myslí, že by tu pomohla nie len finančná, ale aj expertná pomoc facilitátorov, mediátorov.

B. Sloboda sa vyjadril k problematike čerpania. RO urobil všetko preto, aby kvalitne čerpal v PO 6 do roku 2020. Máme vyčerpaných 20 %. Teraz musíme čerpať, čerpať, pretože si nevie predstaviť aký politický dopad môže mať nevyčerpanie tejto alokácie určenej na MRK. Vždy sa dbá o to, aby sa dodržiavali všetky pravidlá a preto ubezpečuje, že čerpáme tak, aby sa na 100% dodržiavali pravidlá. Záverom dáva návrh na to, že ak štát v mnohom preniesol kompetencie riešenia tejto problematiky na obce, aby v budúcom PO nebolo spolufinancovanie v oblasti inklúzie MRK.

K. Trojanová sa vyjadrila k PO 5. Vyjadrila poďakovanie SO, že táto PO je v dobrej kondícii, vnímajú pokrok v zazmluvnení, i pokrok v čerpaní (nárast o 7,51 percentuálneho bodu od poslednej informácie Komisii 27.11.2020) a vyjadrila dôveru v celý proces s tým, že sú si vedomí, že väčšina prostriedkov je alokovaná do veľkých NP. S ohľadom na celkovú úroveň čerpania, ktorá je naďalej menej ako 50% (43,31 % celkovej alokácie PO) preto na MV pre OP ĽZ požiadala SO, aby na preferenčne štvrtročnej báze informovala Komisiu aj EK o pokroku v čerpaní NP, aby na konci PO sa neukázalo, že sú komplikácie v celkovom čerpaní. Ambícia EK je pokračovať v kľúčových dôležitých investíciách pre sociálnu inklúziu MRK i v nadchádzajúcom programovom období. Zároveň pripomenula, že opakovane upozorňujú RO aj SO, že zazmluvnenie prevyšujúce alokáciu PO je štandardnou praxou v ČS EÚ tak, aby na konci bola vyčerpaná celá alokácia PO. Veľmi ďakuje za diskusiu k pozemkom, jedná sa o kľúčovú intervenciu, kde očakáva EK konkrétne a zásadné výsledky v tomto programovom období. Víta úzku spoluprácu so samosprávami a tiež ďakuje za to, že SO v závere PO vyhlasuje nové výzvy, ktoré sú dôležité a môžu slúžiť ako cenné pilotné programy a skúsenosti pre nastavovanie budúceho programového obdobia. Veľmi oceňuje výzvu na rané vzdelávanie, s tým, že EK plánuje dať nový dôraz na zraniteľné deti prostredníctvom tzv. záruky pre zraniteľné deti. Bude to určite zaujímavý vstup aj pre aktivity v novom PO, tak aby kľúčová skupina detí aj žien v MRK bola podporená v tomto aj novom PO.

Bod 3: Zhodnotenie aktuálneho stavu implementácie NP TSP I. a II., NP KC I. a KS II., NP PRIM I. a II., NP Pozemky, NP MaH, NP ZK I. a II.

Za ÚSVRK prezentoval národné projekty Tibor Škrabský. Išlo o NP zamerané na terénnu sociálnu prácu, komunitné služby, predprimárne vzdelávanie, vysporiadanie pozemkov, monitorovanie a hodnotenie inkluzívnych politík.

Za Zdravé regióny prezentovala stav NP Zdravé komunity pani Hrustič.

Diskusia:

K. Trojanová poďakovala za konkrétne výsledky a podčiarkla, že kľúčová je dlhodobá a kvalitná práca v lokalitách v rámci jednotlivých projektov a preto bude do budúcnosti výzvou z hľadiska strategického plánovania a nového PO zabezpečiť rovný prístup k službám vo všetkých potrebných lokalitách podľa údajov nového Atlasu RK, ktoré sa osvedčili, ako ich pozmeniť, doplniť a etablované aktivity rozšíriť. Ak boli etablované aktivity prospešné, je veľmi relevantné požadovať ich financovanie v relevantnej časti z EŠIF alokovaných v budúcom PO pre SR. Ocenila dôraz na ďalšie vzdelávanie v rámci NP Zdravé regióny, keďže ČŽV je kľúčová téma pre EK vo všeobecnosti. Preto ešte raz vyzdvihla, že je tejto téme v NP venovaná pozornosť a ide podľa nej o prípad dobrej praxe, ktorý by mali všetky ostatné pomáhajúce profesie nasledovať tak, aby sa kládol dôraz na zvyšovanie kvalifikácie zapojených zamestnancov.

J. Rusnáková veľmi ocenila NP pomáhajúcich profesií, keďže ide o jedny z najstabilnejších prvkov pomoci MRK. Do budúcnosti by bolo dobré, ak by projekty boli evaluované. Napr. projekty IA sú externe evaluované. Vedeli by sme lepšie narábať s dátami. Niektoré NP sa v obsahu navzájom prelínajú a sú implementované z rôznych úrovní riadenia a v obci sa stretávajú. Tento pohľad obcí nám trochu chýba z hľadiska efektivity riadenia projektov. Vie si preto predstaviť práve hodnotenie zamerané na riadenie a z pohľadu lokality zdola ho bude zaujímať, aké sú prieniky medzi projektami, či by sa nedali projekty riadiť efektívnejšie spoločnými tímami. Teraz je tá spolupráca založená na často iba individuálnych dohodách v štruktúrach riadenia projektov.

I. Holečko sa spýtal ako sa ďalej počíta s pokračovaním NP TSP, komunitná práca a Zdravé komunity. Malo by sa zhodnotiť hodnotenie súčasného poskytovania služieb. Poskytnúť priestor na zhodnotenie efektivity práce.

A. Bučková odpovedala, že ambíciou úradu je, aby projekty dobehli spoločne v rámci súčasného PO. Pre nové PO sa chcú zamerať na podporu zmocňovania, komunitného plánovania. V súčasnosti s MPSVR SR sa pripravuje intervenčná logika. Vo vzťahu k hodnoteniu absolvoval úrad konzultáciu v rámci ad hoc hodnotenia OP ĽZ, ktoré sa dotýka PO 5 a 6, konzultovali sme ako čo najviac získať spätnú väzbu v rámci balíka projektov Take away zameraných na pomocné profesie v PO 5.

T. Hrustič doplnila, že v rámci NP sami iniciovali externé hodnotenie dopadov na podmienky pre zdravie. V rámci projektu používajú tieto dáta. Každá lokalita má svoj profil a vedľa presne nastaviť intervencie asistentov na základe výsledkov prieskumu ľudí a asistentov, ktorí priamo žijú v lokalitách.

K. Orgovánová sa pýtala p. Hrustič na formu chránenia asistentov v teréne pred koronavírusom, na čo dostala odpoveď, že áno, dostali koncom decembra, začiatkom januára možnosť ako prvá línia dať sa zaočkovať a v súčasnosti je väčšina vakcinovaná, pričom sa zároveň zdieľajú videá s vakcinovanými celými skupinami asistentov s ich koordinátormi v miestnych lokalitách v rámci mediálnej kampane. Ďalej sa spýtala na to, ako sa v lokalitách zbierajú údaje, na čo dostala odpoveď, že sa tomu bude venovať v ďalšej prezentácii.

Bod 4: Informácia k aktuálnemu stavu implementácie finančných nástrojov

Vzhľadom na časové možnosti prezentujúcich bol bod č. 4 a 6 vymenený.

Pán Polák informoval, že naposledy, keď sa zúčastnil na tejto Komisii implementácia FN pomerne zaostávala, ale v súčasnosti sa sľubne rozbehla. Momentálne stále ostávajú určité problémy v oblasti VO. V PO 6 sú v hre 3 nástroje. Prvým je záručný nástroj, ktorý sa vysúťažil ešte v roku 2019, s dvoma finančnými sprostredkovateľmi, SLSP a poľskou spoločnosťou TISE. Tento nástroj je zameraný na podporu sociálnych podnikov, takže aj v prípade PO 6 to bola tá časť alokácie, ktorá bola určená na túto aktivitu, 1.800 tis., ktoré majú podporovať zamestnanosť MRK. Následne začiatkom roka 2020 uskutočnil SIH priamu investíciu, teda nie nástroj odovzdaný finančným sprostredkovateľom, ale nástroj vlastného zainvestovania, vloženia kapitálu do spoločnej spoločnosti, podniku so súkromným partnerom, ktorým bola SLSP za tzv. paripas podmienok, čo znamená, že sú rovnaké pre SLSP aj pre SIH, teda ide o investíciu bez štátnej pomoci. Štát v tomto prípade hrá ako trhový hráč a SLSP má v spoločnosti väčšinu. Spoločnosť sa volá „Dostupný domov“ a je to jednoduchá spoločnosť na akcie. Jej účelom je prostredníctvom podpory nájomného bývania pre znevýhodnené skupiny im napomôcť pri integrácii do spoločnosti a zlepšenie ich zamestnateľnosti. Do tejto spoločnosti sme investovali zdroje z obidvoch PO, ktoré máme alokované, z PO 3 aj PO 6. V úvodnej fáze sme sa rozhodli, že pomoc z PO 6 bude skôr symbolická z dôvodu, že ide o priekopnícku aktivitu poskytovania bývania pre znevýhodnené skupiny nie cez nájomné bývanie podporované tretím sektorom, ale cez trhovou spoločnosť. Nevedeli sme odhadnúť záujem MRK. Teraz už máme za sebou rok fungovania tejto spoločnosti počas ktorého získala do vlastníctva 20 bytov, z nich 13 osôb obývajúcich pochádza zo znevýhodnených skupín, pričom % MRK je podstatne vyššie s akým sme počítali. Ide o 3 osoby z 13. Do budúcnosti budeme upravovať pomer investície a tá časť prostriedkov z PO 6 na bývanie pôjde vo väčšej miere do spoločnosti. V tomto roku plánuje spoločnosť získať do vlastníctva ďalšie desiatky bytov a nadviazala spoluprácu s asi 7 MVO, ktoré odporúčajú nájomníkov bytov a poskytujú nájomníkovi aj asistenčnú službu.

Na začiatku roka 2020 sa spustilo VO na úverový nástroj na podporu sociálnej ekonomiky a podporu sociálneho dostupného bývania pre znevýhodnené skupiny. Lehotu sme mali na predloženie ponúk do 30.04.2020. V priebehu 3 týždňov sa ponuky vyhodnotili a opäť boli od dvoch účastníkov ako predtým – SLSP a TISE. Následne sa zmenil zákon o VO a 4 mesiace sme sa snažili získať dodatočné podklady od poľského uchádzača. Následne to išlo na kontrolu, kde sa zistil nesúlad medzi názorom RO, ÚVO a našim pohľadom. Nepáčilo sa im, že sa TISE nebude na programe podieľať vlastným kapitálom, takže nakoniec došlo k zrušeniu nášho vyhodnotenia a v tejto chvíli uzatvárame nové vyhodnotenie a tento týždeň by malo odísť na kontrolu. Veríme, že budeme môcť nakoniec spustiť aj tento nástroj pre PO 6 dôležitý preto, lebo cez neho bude možné poskytovať mikropôžičky na svojpomocnú výstavbu pre MRK. Všetci netrpezlivo čakáme na spustenie tohto nástroja. Čakáme, že koncom roka by sa mohol spustiť tento nástroj.

Diskusia:

J. Gmiterko sa spýtal na termín možného čerpania a možnosť uvoľnenia ďalšej tranže.

M. Polák odpovedal, že záleží od termínu spustenia tohto nástroja, ale v každom prípade v roku 2021 s tým počítame. Čo sa týka Dostupného domova, tam budeme v tomto roku čerpať a očakávame, že investujeme 10 mil., z toho aspoň 20% z PO 6. Zo záručného nástroja SLSP vyčerpala na začiatku 2. kvartálu takú alokáciu aká sa predpokladala na celý rok pre oboch finančných sprostredkovateľov. Majú predstavu, že za tento rok vyčerpajú toľko koľko mali naplánované na celé obdobie do roku 2023. Inými slovami sa to rozbieha. Ak je záujem, môže pán Polák poslať podklady, kde sú po jednotlivých nástrojoch a rokoch načrtnuté čerpania.

Bod 5: Informácia o úprave metodiky vykazovania súladu projektov na prestupné bývanie s 3D princípmi

Predseda júca konštatovala, že predmetný bod bol v dostatočnej miere prediskutovaný v rámci bodu 2 v prezentácii SO, k čomu nemali prítomní pripomienky.

Bod 6: Externé hodnotenie PO 5 a PO 6 OP ĽZ a návrh opatrení SO k záverom HS PO 5 a PO 6

Pán Helbich odprezentoval prezentáciu za tím nezávislých hodnotiteľov, ktorí majú rámcovú zmluvu na hodnotenie OP ĽZ na 4 roky. Začali pred 1 a pol rokom hodnotením PO 5 a 6. Poznamenal, že ide o **stav k 31.12.2019**.

Nasledovala prezentácia SO p. Minarovičovej s odpočtom odporúčaní externého hodnotenia k PO 5.

Diskusia:

K. Trojanová považuje evaluácie za kľúčové a prebieha reflexia na dané zistenia. Stručne k zisteniam k zberu dát, by rada vyzvala ku komunikácii s RO, ktorý je zodpovedný za spoľahlivosť zberu dát v rámci celého OP. Čo sa týka prezentovaných rozdielov v PO 4 a 5 má EK za to, že cieľ majú obe PO spoločný a to pomôcť konkrétnemu človeku v rámci sociálnej inklúzie. Aktuálne prebieha audit spoľahlivosti dát, za ktorý je zodpovedný RO. K odporúčaniam externého hodnotenia ohľadne strategickú oblasť, zdôraznila, že EK si váži to, že táto Komisia presahuje svojou odbornou kapacitou technokraticko-pragmatickú rovinu čerpania fondov a ide o fórum k odbornej reflexii, okrem iného ohľadne udržateľnosti podporených aktivít tak, aby etablované služby boli dlhodobo udržateľné a aby boli dostupné vo všetkých potrebných obciach Atlasu RK.

J. Rusnáková sa pýtala na dostupnosť správy. Poznamenala, že Atlas RK, nie je atlasom MRK.

I. Holečko sa spýtal na podporu finančnej gramotnosti a čo si pod tým predstavujeme. Poukázal na fakt, že 17% ľudí žije z 3,8 € na deň.

J. Gmíterko súhlasil, že oblasť finančnej gramotnosti má veľký potenciál a nezaškodilo by školiť nie len MRK, ale aj ostatnú spoločnosť.

Nasledovala prezentácia pána Helbicha k hodnoteniu napĺňania cieľov PO 6.

M. Mikuška za SO predstavil prijaté opatrenia na prezentované hlavné odporúčania, pričom zdôraznil, že sa SO vždy snaží hľadať spôsoby ako zlepšiť výzvy, o čom hovoria napr. 3 verzie výziev na MŠ, nová výzva na vodu a iné.

Diskusia:

B. Valkovičová pozitívne reflektovala na hodnotenie, ktoré v porovnaní s mnohými inými sa jej zdá pomerne praktické neobsahujúce iba formálne veci, ale závery, ktoré často počujeme aj na tejto Komisii a zo strany obcí. Poukázalo na kľúčové problémy. Spýtala sa na odpočet, či by v rámci pravidelných informácií o implementácii z MV SR v rámci „close monitoringu PO 6“, mohol SO zaslať aktualizácie tohto odpočtu odporúčaní hodnotenia. Pripomenula, že MIRRI pripravuje dôležitý dokument, „road map“ pre nové PO, ktorý obsahuje aj časť ako podporovať administratívne kapacity na lokálnej úrovni. Aj na toto hodnotenie by sa v tomto pláne posilnenia administratívnych kapacít malo reflektovať. Odporúča spojiť sa s oddelením administratívnych kapacít, s p. Želmírou Hybskou a vymeniť si informácie resp. poslať toto hodnotenie ako input, aby sa AK vyčlenili adekvátne finančné prostriedky.

J. Gmíterko reagoval, že sa s p. Hybskou SO skontaktuje a zašle jej tieto hodnotenia.

K. Trojanová reagovala na vstup p. Holečka ohľadne dlhového poradenstva. Z prostriedkov REACT-EÚ je plánovaná investícia 19 mil. € na dlhové poradenstvo a 9 mil. na rodinné poradenstvo cez úrady práce s tým, že sa počíta, že do tohto poradenstva budú zapojené aj neštátne subjekty a položila otázku RO, či je možné tieto plánované NP poslať na diskusiu tejto Komisii pre PO 5 a 6, keďže na MV došlo k zmene štatútu Komisie, ktorá bude zodpovedná aj za PO 8. K PO 5 doplnila, že zatiaľ čo štipendiá nie sú v túto chvíľu zatiaľ z ESF PO5 podporované, zatiaľ čo sa jedná o tému s ktorou počíta aj nová Stratégia 2030. Preto vyzvala SO zreflektovať s ÚSVRK, ktorý je zodpovedný za Stratégiu 2030, či by nemala byť plánovaná podpora štipendií nastavená už v tomto programovom období s tým, že podporu štipendií predpokladajú súčasné podmienky OP ĽZ.

Bod 7: Informácia o pomoci MRK v čase pandémie COVID-19 prostredníctvom OP ĽZ - stav implementácie schválených NP v PO 5 reagujúcich na pandémiu

Lýdia Gabčová za ÚSVRK prezentovala NP COVID MRK.

T. Hrustič prezentovala NP Korona te merel.

K prezentácii doplnil informácie aj **Andrej Belák** z UPJŠ, ktorý participuje na NP Korona te merel.

Diskusia:

K. Trojanová poďakovala za veľmi fundované prezentácie a hlavne za aktivity, ktoré vykonávajú prijímatelia v rámci prezentovaných NP v teréne. Zároveň sa spýtala SO ako to vyzerá s časovým harmonogramom VO, ktoré spomínala T. Hrustič tak, aby sa potrebné hygienické a iné pomôcky dostali včas do terénu.

Predseda júca reagovala, že by sme mali byť aktuálne v lepšej kondícii a zároveň pripomenula, že je veľmi dôležité aby prijímatelia začali s prípravou VO ihneď ako majú schválený projekt resp. sa predpokladá, že sa začne už v čase keď sa projekty pripravujú. Takto je možné sa vyhnúť časovým sklzom a kontrolovať VO už ex-ante. Chápeme, že ide o komplikované zákazky

a tovary a nie vždy majú prijímatelia s nimi skúsenosti, ale sme tu na to, aby sme spolu komunikovali. Z posledných mojich analýz mám informácie, že všetky kontroly VO boli na strane SO ukončené.

K. Trojanová vyzdvihla, že EK rozumie, že sa jedná o krízovú intervenciu, poďakovala SO i prijímateľovi a verí, že budú dotiahnuté procesy do úspešného konca.

K. Orgovánová sa pýtala, či sú prezentované dáta zbierané iba v lokalitách kde majú ZR svojich asistentov alebo vo všetkých obciach, kde sú MRK.

T. Hrustič odpovedala, že iba v obciach kde sú asistenti zdravia.

K. Orgovánová poukázala na chýlostivosť zberu informácií. Rómsky inštitút pôsobí v lokalite s 1200 MRK a tiež zbiera týmto empirickým spôsobom dáta založeným na dôvere ľudí. Máme tu 2 zdravotných asistentov, s ktorými veľmi dobre spolupracujeme. Jednou poznámkou sa dotkla problému, že sú to dáta za nie všetky obce a druhou na validitu týchto údajov, ktoré by si nedovolila rozširovať a ponúkať ďalej.

T. Hrustič odpovedala, že určite nezverejňujú informácie o lokalitách. Online report, ktorý ste videli v prezentácii, je zavesený na webe a majú k nemu prístup iba ľudia z NP. Aj podkladovú databázu majú iba oni. Údaje slúžia na odhadovanie trendov a pri adresnej pomoci.

A. Belák doplnil, že ide o kvalifikované, indikatívne údaje. Sú zbierané systematicky rovnakým spôsobom. Na pandemickej komisii by sme nemohli prezentovať dáta, ktoré neboli empiricky overené a nekorelovali na úrovni regiónov a lokalít.

J. Rusnáková k zverejňovaniu údajov doplnila, že tieto dáta majú aj etický rozmer a za posledný rok má skúsenosti, že dobre mienené výskumy boli verejnosťou vysvetlené s negatívnym dopadom na Rómov.

Bod 8: Informácia o príprave nového programového obdobia 2021 – 2027

T. Škrabský prezentoval informácie o novom PO, pričom pripomenul, že ÚSVRK sa zúčastňuje pravidelne debát s inými rezortami, ale zároveň sa sám úrad snaží načrtnúť smery, ktorými by sa chcel v budúcnosti uberať. Medzi iným podčiarkol, že novým prvkom bude v novom PO poskytovanie technickej asistencie obciam, tím ľudí, ktorý bude pomáhať samosprávam pri príprave žiadostí o NFP. Druhým prvkom je posun smerom k poskytovaniu služieb. Úrad chce priniesť fungovanie tzv. rozvojových tímov, ktoré by priniesli „zmocňovanie“ samotných obyvateľov MRK, aby dokázali riešiť záťažové situácie, a to nie len v častiach obcí s MRK, ale aj riešiť mediálne aktivity. Bude to implementované v obciach, kde vidíme progres a chceme dať obciam ďalší impulz k využitiu potenciálu v zmysle participácie všetkých na rozhodovacom procese.

Diskusia:

K. Trojanová víta a ďakuje za participatívny prístup k programovaniu a pozýva k ďalšiemu zapojeniu samotných členov Komisie, pričom ju zaujíma ako a či už sú do neho zapojení. SR patrí ku krajinám EÚ, kde EK vyžaduje programovanie pod špecifickým cieľom MRK, preto EK očakáva zo strany SR ambiciózný plán, ktorý povedie k zlepšeniu životných podmienok a sociálnej inklúzie osôb, ktoré žijú v marginalizovaných rómskych komunitách, v cieľoch a aj čo sa týka finančnej alokácie, keďže ide o oblasť, ktorá si zaslúži kvalitné čerpanie, ale zároveň aj čerpanie výrazných alokácií tak, aby došlo k výraznému zlepšeniu. Zároveň sa pýtala na mainstreamovanie politík (vzdelávanie, práce, zdravia) a služieb, ktoré sú v tomto programovom období financované z PO5, ako sa pamätá na rovnaký prístup pre všetkých a najmä pre tých čo to najviac potrebujú. Uvedomuje si, že v tomto PO to bolo zabezpečené dualitou prioritných osí 4 a 5, ktorá bola administratívne náročnejšia ani nie je najvhodnejšia, avšak zároveň bolo zabezpečené, že sa 150 najsegregovanejších obcí k podpore dostalo. EK dôrazne upozorňuje, že pri implementácii fondov za účelom podpory čerpania by sa nemali voliť intervencie a aktivity, ktoré sú jednoduchšie na úkor podpory najzraniteľnejších osôb.

T. Škrabský reagoval, že konkrétne veci, ktoré budú súčasťou OP sa budú ešte len komunikovať. Boli však už stretnutia so starostami obcí a úrad na participatívny prístup pamätá.

Bod 9: Informácia o stave prípravy Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030

Tibor Škrabský prezentoval aktuálny stav prípravy Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030.

Diskusia:

B. Valkovičová sa spýtala na akčné plány Stratégie, či je plánované ich predstaviť tejto Komisii a závery diskusie k nim zakomponovať do týchto AP. Podčiarkla, že dôležitým bodom pre EK je koherencia medzi Stratégiou a ostatnými práve tvorenými národnými stratégiami, aby na seba nadväzovali a išli jedným smerom. Vie, že ide o náročný proces.

T. Škrabský reagoval, že ÚSVRK musel vychádzať z uznesenia vlády, ktoré definovalo termín predložiť Stratégiu do konca marca 2021. Následne teraz sa bude komunikovať na úrovni AP a ostatných rezortov v rámci dopracovávaní ich stratégií.

A. Bučková reagovala na otázku p. Valkovičovej ohľadom zapojenia tejto Komisie do prípravy AP. Doplnila, že pri vytváraní pracovných skupín sa vychádza z databáz rezortov a na najbližšej Komisii prisľúbila informovať Komisiu o ďalšom prograse prípravy AP. ÚSVRK plánuje využiť tak ako pri príprave Stratégie rôzne tematické pracovné skupiny, riadiacu skupinu a nakoniec výstupy zverejniť pre verejnú konzultáciu.

Bod 10: Rôzne

Predseda júca informovala, že pani Kumanová z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti nemôže participovať na práci Komisii a navrhla výmenu OZ Minorita za Ústav romologických štúdií UKF v Nitre v osobe p. Rusnákovvej.

B. Valkovičová sa v závere poďakovala za výborný priebeh a skvelú prípravu Komisie. Zároveň informovala, že na pár mesiacov sa bude musieť rozlúčiť z dôvodu plnenia materských povinností. Bude informovať o novej osobe, ktorá ju nahradí.

Predseda júca poďakovala p. Valkovičovej za úspešnú a výbornú spoluprácu a verí, že sa po čase opäť bude v nej pokračovať.

Na záver **predseda júca** poďakovala prítomným za konštruktívnu účasť na rokovaní. Pomenovali sme mnohé bariéry, ktorým by sme chceli spolu hrdo čeliť aj v budúcnosti.

Príloha zápisnice:

1. Uznesenie č. 21
2. Prezenčná listina

V Bratislave, dňa 18.05.2021

Vypracoval:	Róbert Korec, tajomník Komisie	v. r.
Overil:	Mária Milková, overovateľka zápisnice	v. r.
Schválil:	Adela Danišková, predsedkyňa Komisie	v. r.